

АНОТАЦІЯ

Молекулярними та статистичними методами було визначено частоти генотипів та алелів генів *TP53* і *XRCC1* в 72 та 399 кодоні відповідно, а також проаналізовано зв'язок поліморфізмів з ризиком розвитку раку сечового міхура (PCM) та раку передміхурової залози (РПЗ). Ген *XRCC1* грає одну із головних ролей в процесах репарації ДНК. Ген *TP53* бере участь у регуляції клітинного циклу та апоптозу, виступає онкосупресором. Задачами даної роботи було сформування бази зразків ДНК, генетипування зразків, аналіз щодо можливого впливу генів на розвиток захворювань. У роботі представлені результати асоціацій генів, що вперше оцінені серед населення України. Для розвитку PCM була підтверджена протекторна роль генотипу Arg/Gln гена *XRCC1* серед населення України, водночас генотип Arg/Arg відіграє протекторну роль у розвитку РПЗ, а генотип Gln/Gln пов'язаний з підвищеним ризиком розвитку цього ж захворювання. Генотип Arg/Arg гена *TP53* асоційований з підвищеним ризиком розвитку обох типів онкопатологій серед представників населення України, а генотип Arg/Pro відіграє протекторну роль..

Кваліфікаційна робота викладена на 52 сторінках, ілюстрована 17 таблицями, 11 рисунками. Список використаних джерел включає 95 робіт.

Ключові слова: поліморфізм, ген *TP53*, ген *XRCC1*, рак сечового міхура, рак передміхурової залози, популяція України

Харківська Є.В.